

Sáng tạo tập thể mang lại giải báo chí kép danh giá

16:42 19/07/2016

Tác giả: Admin

Năm nào Báo điện tử VietnamPlus cũng lưu ý những tuyến tin quan trọng nhân dịp các đợt kỷ niệm năm chẵn, và 2015 là năm có rất nhiều sự kiện quan trọng trong đời sống chính trị - xã hội của đất nước. Trong danh sách mà tòa soạn lập từ đầu năm có sự kiện 70 năm Quốc khánh nước CHXHCN Việt Nam - một chủ đề quá khó: Khó vì đã được nói rất nhiều qua bảy thập niên, khó vì không dễ tìm ra góc nhìn mới, và khó vì thời gian đã quá dài để có thể gặp lại những nhân chứng lịch sử.

Những mốc son lịch sử của đất nước 70 năm qua. Ảnh: VietnamPlus

Những mốc son lịch sử của đất nước 70 năm qua. Ảnh: VietnamPlus

Tuy thời điểm sự kiện vào cuối quý 3, nhưng rút kinh nghiệm xương máu từ những vụ cập rập vội vàng và chất lượng tuyến thông tin không đầy đặn do “nước đến chân mới nhảy” của những năm trước, tòa soạn đã phải tính toán từ đầu năm cùng với các chủ đề khác. Và khi “húc” phải bức tường chủ đề khó khăn của sự kiện này, tòa soạn đã quyết định thử áp dụng một phương thức thể hiện hoàn toàn khác: đa phương tiện.

Cũng cần nhắc rằng nhiều người hiểu đa phương tiện đơn giản là sử dụng nhiều loại hình (thông tin văn bản, ảnh, video...) trong một tác phẩm báo chí. Thực tế, đây chỉ là cách thức ghép hữu cơ nhiều thành phần và không tạo sức hấp dẫn cho người đọc. Để kỷ niệm dấu mốc 70 năm lập quốc, Vietnamplus quyết định sẽ chọn lựa 70 nhân vật đại diện cho nhiều thế hệ, nhiều vùng miền, nhiều lứa tuổi, nhiều ngành nghề, và thực hiện theo quy chuẩn là phải có video cùng một phần thông tin dạng văn bản và một bộ ảnh. Đề xuất này được báo cáo tại giao ban cơ quan khi dự án bắt đầu khởi động vào tháng 4/2015, tức là 5 tháng chuẩn bị.

Kế hoạch ban đầu là sẽ xây dựng một mini-website với 70 nhân vật, nhưng thiết kế mini-website đó như thế nào cũng là vấn đề nan giải. cũng phải qua mấy cuộc họp giữa biên tập và thiết kế đồ họa, chúng tôi mới thống nhất được hình hài của trang đó ra sao. Trước hết là cần phải có một hình ảnh lớn gây ấn tượng ngay cho độc giả, sau đó sẽ sử dụng đồ họa tương tác để phản ánh một cách ngắn gọn, súc tích cả quãng thời gian dài dựng nước và giữ nước, rồi đến phần các nhân vật được bố trí gọn gàng, dễ theo dõi, xuất hiện ngẫu nhiên chứ không được cố định. Thật may mắn vì

Vienamplus có đối tác công nghệ đã phối hợp với nhau trong nhiều dự án suốt từ năm 2009 nên việc trao đổi ý tưởng để hiểu nhau khá dễ dàng. Theo đề xuất của tòa soạn, sẽ không xây dựng mini website này dưới dạng trang tĩnh mà là trang động (dynamic) để phóng viên và biên tập viên có thể tự bổ sung nhân vật hoặc thay đổi thông tin.

Do số lượng nhân vật nhiều và thực hiện cũng là nhiều phóng viên với những cách viết, cách hỏi khác nhau, việc thống nhất phong cách là điều rất quan trọng. Tòa soạn yêu cầu làm thử với 3 nhân vật để dựng “mẫu” cả phần nội dung văn bản, video lẫn cách giới thiệu nhân vật. Khi đã có “mẫu” chuẩn như vậy, sau nhiều lần chỉnh sửa, quy trình tác nghiệp mới thực sự bắt đầu.

Trong lúc triển khai phần thiết kế, đội ngũ phóng viên tảo đi khắp đất nước để phỏng vấn những nhân vật đã được chọn lựa. Do mỗi phóng viên đều bận với dòng tin thời sự, nhân sự lẫn kinh phí lại hạn chế, nên tòa soạn cố gắng sắp xếp những chuyến công tác “một công đôi ba việc” với sự tham gia của cả phóng viên viết bài lẫn phóng viên ảnh/quay phim. Đương nhiên chúng tôi phải phỏng vấn khoảng hơn 80 nhân vật mới chọn lọc ra được đúng số lượng mong muốn.

Phần việc tiếp theo, cũng nan giải không kém, là tạo ra các phiên bản bằng 4 tiếng nước ngoài là Anh, Pháp, Tây Ban Nha và Trung Quốc. Kế hoạch ban đầu là phối hợp với ban biên tập Tin Đối ngoại với đội ngũ biên dịch tinh nhuệ sẵn có, nhưng các đồng nghiệp lại quá bận rộn với những thông tin thời sự hằng ngày. Vậy là Vietnamplus phải tự loay hoay. Trong tòa soạn có hai biên tập viên tiếng Trung và một biên tập viên tiếng Tây ban nha, người biết tiếng Anh thì không khó kiếm nhưng biết tiếng pháp thì không có ai trong tòa soạn. Rất may chúng tôi nhận được cái gật đầu của một biên tập viên trong cơ quan, từng có nhiều kinh nghiệm làm việc ở quốc gia nói tiếng Pháp.

Dẫu lên kế hoạch từ rất sớm, thời gian thực hiện khá dài, nhưng quá nhiều phần việc trong dự án quy mô lớn chưa từng thấy này khiến công tác chuẩn bị vẫn kéo dài đến sát ngày Quốc khánh. Bản demo dựng lên 1 tuần trước đó chưa hoàn thiện nên vẫn cần phải chỉnh sửa cả về kỹ thuật và nội dung. Vào đúng ngày 2/9, tôi lại có chuyến công tác nước ngoài. Buổi sáng lên máy bay vẫn phải chỉ đạo sửa sang một vài chi tiết nhỏ, nhưng dứt khoát không ra mắt chính thức nếu không cảm thấy hài lòng. Trong khi transit ở sân bay Seoul (Hàn Quốc) tôi được thông báo mọi vấn đề đều đã được khắc phục, và chính trong lúc chờ đổi máy bay đó, tôi đã phê duyệt để dự án này chính thức xuất hiện trên website. Vì xác định là chủ đề quá nghiêm túc thì sẽ khó thu hút độc giả trẻ - đối tượng chủ yếu tìm kiếm thông tin trên mạng internet - nên chúng tôi không kỳ vọng lượng truy cập sẽ cao. Nhưng thực tế lại khác, và Vietnamplus nhận được rất nhiều lời bình luận tích cực của độc

giả cũng như đánh giá cao của đồng nghiệp. Tôi còn nhớ dòng tin nhắn từ một thư ký tòa soạn trẻ tuổi của một trang báo điện tử dành cho giới trẻ gửi vào hộp thoại Facebook của tôi: “Phải làm như thế mới là đẳng cấp về báo chí”. Chỉ là một lời động viên đơn giản, nhưng nó giúp chúng tôi tin tưởng hơn về cách làm báo của mình.

Chúng tôi mang tác phẩm của mình với tên gọi “Việt Nam vươn lên về mọi mặt sau 70 năm lập quốc” - dự Giải thưởng toàn quốc về Thông tin đối ngoại cũng như Giải Báo chí quốc gia. VietnamPlus đoạt giải nhất Giải thưởng toàn quốc về Thông tin Đối ngoại cũng như giải B thể loại điện tử (không có giải A) Giải Báo chí quốc gia cho dự án thông tin đa phương tiện và đa ngữ này. Theo quy định của các giải kể trên, mỗi tác phẩm chỉ được hạn chế 5 tác giả, trong khi nhân lực huy động cho dự án kể trên là khoảng 30 người. Nhưng chẳng sao, ai trong chúng tôi cũng biết đây là một nỗ lực sáng tạo của tập thể. Và VietnamPlus đang tiếp tục triển khai những dự án “hoành tráng” tiếp theo, không phải để đoạt giải, mà để chứng minh rằng TTXVN là một trong những cơ quan báo chí dẫn đầu làng báo trong nước về tính sáng tạo.

Nhà báo Lê Quốc Minh

Tổng Biên tập Báo điện tử VietnamPlus

Link bài viết: <https://nguoilambao.vn/public/sang-tao-tap-the-mang-lai-giai-bao-chi-kep-danh-gia>